

SULAR

Soru: Deniz suyu ile içinde koli basili bulunup da içilmeyen su ile abdest alınabilir mi? Guslederken sabun, su kazanının içine düşse, o su ile gusletmekte mahzur var mıdır? İçine ayran, sirke dökülmüş su ile abdest alınır mı?

CEVAP

Deniz suyu temizdir. İçilebilir de. Fakat tuzlu olduğu için içilmiyor diye, "abdest alınmaz, gusledilmez" şeklinde bir kaide yoktur. Necis olduğu için içilmeyen bir su ile abdest alınmaz. Fakat koli basili bulunduğu için içilmeyen bir su ile abdest alınır. Bir kazanın içine bir kaşık tuz konga, o su ile abdest alınabilir.

Eriyemeyecek kadar çok tuz konursa, o zaman böyle bir tuz eriyiği ile abdest alınmaz.

Bir kazan suya bir kaşık ayran veya sirke katılsa, bu su ile abdest alınır. Bir suya süt, ayran gibi bir şey karışıp, suyun rengini değiştirecek kadar çok olursa, o su ile abdest alınmaz. Kavun suyu ve şeker karışıp da suyun tadı değişmezse, böyle bir su ile abdest alınır. Tadı değişecek kadar çok konursa, o su ile abdest alınmaz.

Meyve suları içildiği halde, hiç biri ile abdest alınmaz. Zemzem suyu ile abdest alınır, gusledilir. Bir suya mürekkep damlayıp suyun rengini değiştirmezse, o su ile abdest alınır. Karışan sıvı, suyun üç vasfı olan renk, koku ve tadından birini değiştirirse, o su ile abdest alınmaz, gusledilmez. Bunun istisnaları vardır. Mesela, fasulye, nohut, mercimek soğuk suda kalıp suyun üç sıfatı yani rengi, kokusu ve tadı değişse bile akıcılığını kaybetmediği müddetçe böyle su ile abdest alınır. Et suyunun rengi, kokusu ve tadı değişmemiş bile olsa, yine et suyu ile abdest alınmaz.

Bir suya temiz şeyler karışıp, suyun rengi değiştiği halde, su ismi değişmemişse, o su ile abdest alınır. Küçük bir havuza, az bir necaset düşürse, suyun üç sıfatı değişmese de yine, o su ile abdest alınmaz. Uzun zaman durmakla, üç sıfatı değişen su, pis olmaz. Bununla abdest alınır.

Müstamel su

Soru: Müstamel su nedir? Bu su ne işe yarar?

CEVAP

Abdestte ve gusülde kullanılmış olan suya müstamel su denir. Yemekten önce ve sonra, sünnet olduğu için el yıkanmış su da müstamel sudur. Müstamel su, imam-ı a'zama göre kaba necasettir. İmam-ı Ebu Yusuf'a göre, hafif necasettir. İmam-ı Muhammed'e göre temizdir. Fetva da imam-ı Muhammed'e göredir. Bununla necaset temizlenir; ama, abdest alınmaz ve gusledilmez. İçmek ve hamur yapmak mekruhtur.

Müstamel su, **Maliki** hariç, diğer üç mezhepte, tahirdir, ama mutahhir değildir. Yani temizdir, temizleyici değildir. Necaset temizlenir, ama o su ile tekrar abdest alınmaz. **Maliki**'de, hem tahirdir, hem de mutahhirdir. (Mizan-ül kübra)

Müstamel sudan sakınmak

Soru: Müstamel su, imam-ı Muhammed'e göre temizdir. Buna rağmen yine sakınmak gerekir mi?

CEVAP

Diğer imamlara da uymak için dikkat edilmelidir.

Müstamel suyla abdest

Soru: Su bulunmadığı yer ve zamanda, abdestte kullanılmış müstamel su ile abdest alınır mı?

CEVAP

Hanefi'de müstamel su ile abdest alınmaz. Böyle ihtiyaç olunca, **Mâlikî** mezhebi taklit edilerek, abdest almak caiz olur.

Irmak suyu ile abdest

Soru: Kırlarda akarsular, ırmaklar üstü açık olarak akıyor. Bu sular içilir mi, böyle sular ile abdest alınır mı?

CEVAP

İçine necaset karışmıyorsa üstünün açık olmasının mahzuru olmaz. Genelde akarsu pis olmaz. Hadis-i şerifte, (Rengi, tadı ve kokusu değişmeyen su temizdir, necis değildir) buyuruluyor. (Dürer)

Temiz kabul edilir

Soru: Yolda rastlanan, temiz olduğu zannedilen suyla, abdest alınır mı?

CEVAP

Evet, bu su ile abdest alınır. Su az olup, içine necaset karıştığı iyi bilinmedikçe bununla da, abdest alınır. Yani, temiz kabul edilir.

İbadetler, fazla zan edilmekle, temiz ve doğru olur; fakat itikat çok zan ile doğru olamaz. İyi bilinmekle doğru olur.

Kar ile abdest

Soru: Su yok kar var. Karla abdest alınır mı? Teyemmüm etmek mi gerekir?

CEVAP

Kar ile abdest alınmaz. Kar ile taharet caizdir. Memba suları ile abdest alınabilir. Teyemmüm burada geçerli olmaz. Kar bir kaba konur eritilir ve su olur. Bu su ile abdest alınır. Şehirde su bulamamak özür sayılmaz.

Kaplıca suyu

Soru: Toprağından dolayı olsa gerek, kaplıca suyumuzun rengi kırmızıdır. Bu su ile abdest alabilir miyiz?

CEVAP

Evet, abdest alınır. Renginin değişik olması necis olduğunu göstermez. Su vasfını taşıyan ve necis olmayan her su ile abdest alınır.

Bir suya temiz şeyler karışıp, suyun rengi değiştii halde, su ismi değişmemişse, o su ile abdest alınır.

Kokan su

Soru: Uzun zaman kalmakla kokan su ile abdest alınır mı?

CEVAP

Uzun zaman durmakla üç sıfatı değişen su, pis olmaz. Kokan suyun sebebi bilinmezse, temiz kabul edilir. Başkasına sorup, araştırmak gerekmez.

Göl ve deniz

Soru: Gölde, denizde abdest alınır mı?

CEVAP

Evet.

Büyük havuz

Soru: Abdest alınması için, büyük havuz ne demektir?

CEVAP

Hanefi'de alanı 23 metrekare olan su büyük havuz kabul edilir. **Şafii'**de kulleteyn ise 220 kg su alan havuzdur. Bu havuz temiz kabul edilir.

Sirke dökülse

Soru: Su dolu kovaya sirke dökülse, bu su ile abdest alınır mı?

CEVAP

Evet, alınır.

Suya sabun düşerse

Soru: Bir kova suya temiz bir sabun düşse, elimizi sokarak bu sabunu çıkarsak, kovadaki su ile abdest almakta mahzur var mıdır?

CEVAP

Sabun eriyerek suyun akıcılığını kaybettirmemezse, bu suyla abdest alınır. (**Redd-ül-muhtar**)

Su sıçrasa

Soru: Gusül ve abdest suyuna (**kovaya**) yıkanırken su sıçrasa bir şey gerekir mi?

CEVAP

Bir şey gerekmez.

İdrar dökülse

Soru: Din kitaplarında suyun rengi, kokusu ve tadı değişmedikçe su temiz kabul ediliyor. O halde, büyük bir kazan temiz suyun içine bir fincan idrar döksek, su necis olmaz mı?

CEVAP

Hanefi'de, küçük havuza, **Şafii'**de ise, kulleteynden az olan suya, az necaset düşerse, üç sıfatı değişmese de, necis olur. İnsan içmez ve temizlikte kullanılmaz. Üç sıfatı değişirse idrar gibi olup hiçbir şeyde kullanılmaz. **Maliki** mezhebinde ise, rengi, kokusu ve tadı değişmemiş su ile abdest ve gusül sahih olur ise de mekruh olur. **Maliki'**de mai müstamel de böyledir.

Takunyadaki su

Soru: Takunyadaki abdest suyu, müstamel su hükmünde midir? Yani bir başkası, kullanılmış ıslak takunyayı yıkamadan onunla abdest alabilir mi?

CEVAP

Takunyadaki abdest suyu müstamel değildir. Takunyayı yıkamadan, onunla abdest alınabilir.

Gaz ve benzin

Soru: Abdest suyunun içine, gazyağı veya benzin damlasa, suyun üç vasfından, renk, koku, tadından biri değiştiğine göre, bu su ile abdest almak caiz midir?

CEVAP

Caizdir. Gazyağı ve benzin necis değildir. Necaset karışık da üç vasıftan biri değişirse, bu su ile abdest alınmaz. (Cevhere)

Ayakları leğene sokmak

Soru: Abdest için eğilip ayaklarını yıkayamayan, ayaklarını lavaboya da kaldıramayan hasta, içi su dolu leğene sokup çıkarsa, ayaklarını yıkamış olur mu?

CEVAP

Ayağını leğendeki suya sokunca, bütün su müstamel olmuş olur. Başka bir kavle göre, caiz olur. Zaruret veya ihtiyaç olunca, bu kaville amel etmek caiz olur.

Cünüp küvete girse

Soru: Abdestli veya abdestsiz yahut cünüp kimse, kuyuya veya küvete serinlemek niyetiyle girip çıkarsa yahut tedavi maksadıyla kaplıca küvetindeki sıcak suda dursa, bu su müstamel olur mu?

CEVAP

Serinlemek veya tedavi niyetiyle girmekle gusletmek için girmek farklıdır. Abdestte ve gusülde kullanılan suya müstamel su denir. Müstamel su, **İmam-ı Muhammed'**e göre temizdir, fakat hadesi temizleyici değil, yani bu suyla tekrar abdest alınmaz, gusledilmez ve içilmez. Temiz suya karışan müstamel su miktarı temiz sudan azsa, bu suyla abdest ve gusül caizdir. Mesela, 5 litre suya 4 litre müstamel su karışsa bununla abdest veya gusül sahih olur.

Cünüp veya kâfir, necaset bulaşmamış olan avucunu bir yere sokup su alsın veya kolunu sokup, içindeki tası alsın, o yerdeki su dört mezhepte de pis olmaz. Necaset üzerinden akan suyun yarısından fazlası necasete temas ederse, bu su pis olur. Azı değerse ve necasetin üç sıfatı suda bulunmazsa, pis olmaz. Müstamel su, **Mâlikî**'de hem temizdir, hem de temizleyicidir. Yani müstamel suyla abdest alınır ve gusledilir. ([Menahic-ül ibad](#))

Aşağıdaki yazının tamamı Halebî-yi sagir'den alınmıştır:

Cünüp, elini veya ayağını, kova aramak için kuyunun içine soksa, zaruret olduğu için o su, müstamel olmaz. Fakat kuyuya serinlemek için elini veya ayağını soksa, bu durumda zaruret olmadığı için, o su müstamel olur.

Cünüp, ağzını yıkamaya niyet etmeden ağzına su alsın, **İmam-ı Muhammed**'e göre o su müstamel olmaz. **İmam-ı Ebu Yusuf**'a göre, o su müstamel olur.

Cünüp veya abdestsiz olan, yıkamak maksadıyla elini su kabına soksa, o su müstamel olur. Temiz olan kimse, kuyuda gusletse, kuyunun suyu müstamel olur.

Temiz kimse, kova aramak için kuyuya girse ve kuyunun içinde bedenini ovmasa, su müstamel olmaz. Hattâ kirini gidermek için kuyuda bedenini ovsa, yine su müstamel olmaz. Gusle niyet ederse müstamel olur. Abdestsiz kimse, abdest uzuvlarından başka bir yerini yıkasa, o su müstamel olmaz. Çünkü abdest için yıkamamıştır. Serinlemek veya terini atmak için yıkamıştır.

Temiz elbisenin veya temiz bir kabın yıkandığı su da, müstamel olmaz.

Abdestsiz ve temiz kimsenin elini soktuğu suyla abdest almak caizdir.

Cünüp guslederken, kullandığı su, kovasına sığarsa, bu su, kovadaki suyu müstamel etmez. **İmam-ı Muhammed**'e göre, müstamel su, temiz sudan fazla olmadıkça o karıştığı su müstamel hâle gelmez.

Cünüp, kovayı almak için su kuyusuna girse, Ebu Yusuf'a göre, bu kimse cünüptür, su temizdir. İmam-ı a'zama göre ise, o kişinin cünüplüğü devam eder, su da kirlenmiştir. **İmam-ı Muhammed**'e göre ise ikisi de temizdir. O kişi, cünüplükten temizlenmiş, su da kirlenmemiş olur. Fetva da böyledir. Eğer bir kişi, namaz kılmak maksadıyla gusletmek için, bir kuyuya girse, su müstamel olur. Cünübün yıkanmış olduğu kuyu da, pislenmiştir. ([Halebî-yi sagir](#))

Bu suya pislik karıştırma

Şibli hazretleri bir gün Hicaza gitmek için yola çıkar, yolu Bağdat'tan geçer. O zamanın halifesi Harun Reşid, Şibli hazretlerinin Bağdat'a geldiğini duyar. "Biz mi ziyaretine gelelim yoksa o mu bizim sarayımıza şeref verir?" diye haber gönderir. Şibli hazretleri biz halifenin yanına geliriz der. Ve saraya gider.

Halife, Şibli hazretlerine, "Bana bir nasihat eder misiniz efendim" der. Şibli hazretleri de "Bana bir bardak su getirin" der. Halifeye, "Eğer çölde susuz kalsanız, ölmek üzere olsanız, biri elinde bir bardak su ile çıkıp gelse, dese ki bu bir bardak suyu sana veririm ama servetinin yarısını isterim, verir misin? Halife düşünür ve elbette veririm der.

Şibli hazretleri, "Peki bu suyu içtin, çıkaramıyorsun [vücudundan dışarı çıkmıyor, bir hastalık var], bir doktor gelse, ben o suyu dışarı çıkarırım fakat servetinin diğer yarısını isterim, verir misin?" Harun Reşid düşünür ve elbette veririm der.

Şibli hazretleri, "O halde bir bardak su bile etmeyen servetine güvenme" der. Halife ağlamaya başlar. Bana bir nasihat daha eder misiniz der.

Şibli hazretleri, "Siz suyun başındasınız, Allahü teâlâ **Peygamber efendimizden** beri akıp gelen bu İslamiyet suyunun bekçisi olmayı size nasip etti, bu suya pislik karıştırma, karıştırılmasına da müsaade etme, bid'at karıştırma onu tertemiz olarak koru."